

ŠACHOVÝ TÝDENÍK

VYDÁVÁ OBČANSKÉ SDRUŽENÍ PRAŽSKÁ ŠACHOVÁ SPOLEČNOST

16. DUBNA 2009 ROČNÍK III. ČÍSLO 16

RUSKÁ PREMIER LEAGUE ZVÍTĚZIL TOMSK, URAL AŽ TŘETÍ

I vítězný celek byl oproti loňsku oslabený. Chyběli Alexandr Morozevič a Sergej Karjakin.

Ekonomická krize si nebere za oběť pouze finanční instituce a kapitálové trhy. Její dopad byl silně cítit také z 16. ročníku ruského klubového poháru, který skončil minulý týden v pátek v přímořském letovisku Soči. Na jednom místě se tentokrát současně hrály dvě mužské soutěže (Premier League a Vysšaja Liga) a jeden turnaj ženských družstev.

Vítězem týdenního klání osmi předních ruských celků v prestižní Premier League se stal jeden z favoritů soutěže, klub z ruského Tomsku. Druhé místo připadlo šachistům z Moskvy a bronzovou medaili získal z pohledu průměrného ratingu hlavní favorit turnaje – celek Uralu. Zároveň s nejvyšší soutěží se hrála pod názvem „Vysšaja liga“ také kvalifikace pro příští ročník nejvyšší domácí soutěže, ve které byli z deseti zúčastněných celků nejúspěšnější hráči Polytechniku z Nižného Tagilu.

Pokračování na straně 8

SKONČILO ME SENIORŮ

Vlastimil Jansa

Sestava GM Vlastimil Jansa (2480), IM Josef Příbyl (2346), IM Jindřich Trapl (2353), IM Jan Sikora-Lerch (2216) a FM Václav Pacl (2277) obsadila 9. místo na mistrovství Evropy seniorských družstev, když v posledním kole náš tým podlehl vítězným Rusům. Stříbrní byli Švýcaři, bronzoví Finové. K oporám českého celku patřili především na předních šachovnicích hrající velmistr Jansa a mezinárodní mistr Příbyl. Kompletní výsledky jsou k dispozici na adrese: chess-results.com.

STRAKONICKÝ RAPID

Mezinárodní mistr Petr Neuman (2438) z ŠK Líně se stal vítězem 21. ročníku velikonočního turnaje v rapid šachu Open Strakonice 2009, hraného jako součást série Grand Prix České republiky v rapid šachu. Mezi 91 šachisty získal v 11 kolech 9 bodů

a o celý bod předstihl druhého Jana Sodomu z pražských Bohemians a také třetího IM Davida Kaňovského (2437) z Agentury 64 Grygov. Nejúspěšnější ženou byla se 6,5 bodu na 22. příčce WFM Hana Kubíková (2216). Kompletní výsledky najdete na chess-results.com.

Petr Neuman

BLICÁK V TRNÁVCE

Vojtěch Plát

IM Vojtěch Plát (2415) zvítězil na 25. ročníku turnaje v bleskovém šachu, který se odehrál za účasti 103 hráčů v Městečku-Trnávce.

Druhá příčka patřila s půlbodovou ztrátou Martinu Červenému (2345) z Polabin a bronz putuje do Vysokého Mýta díky Marianu Sabolovi (2357). Kompletní výsledky viz www.chesspce.cz.

J. D. BOGOLJUBOV - 120 LET OD NAROZENÍ

VELMISTR S LÁSKOU K PÁRKŮM

„Bílými vyhrají, protože mám bílé, a černými vyhrají, protože jsem Bogoljubov,“ to je jeden z nejznámějších citátů dvojnásobného kandidáta na titul mistra světa Jefima Dmitrijeviče Bogoljubova, od jehož narození uplynulo 14. dubna už 120 let.

Pokračování na straně 4

LEVON JE LEHKOMYSLNÝ A RUSLAN SE NEŽENÍ

V posledním týdnu se ve světovém tisku objevilo hned několik rozhovorů s nejlepšími šachisty světa. Veselin Topalov poskytl velký rozhovor ruské Gazetě, Akopjan arménským Novostem, Korčňoj ruské AIF... Přinášíme výběr z těchto textů.

DANAILOV: TOPALOV ANANDA PORAZÍ

Veselin Topalov

Viši Anand

„O tom, že Veselin Topalov Ananda porazí, nemám žádné pochybnosti. Výsledek zápasu je z mého pohledu již předem určen,“ uvedl manažer současné světové jedničky Veselina Topalova, mezinárodní mistr Silvio Danailov. Podle jeho názoru nemůže dnes nikdo pochybovat o tom, že jeho svěřenec je světovou jedničkou. „Má nejvyšší rating a hraje jednoduše nejlépe ze všech.“ Zároveň se podle Danailova vyjádření stal Viši Anand mistrem světa jenom proto, že v Mexiku Veselin Topalov nehrál. „Kdyby tam Veselin hrál, tak by se Anand pravděpodobně mistrem světa nestal,“ tvrdí Silvio Danailov. Sám bulharský šachista však svoje šance tak jednoznačně nevidí. „Na rovinu, pokud bych měl porovnat hru, jakou jsem předvedl já proti Kamskému a Viši v zápasu s Kramnikem, pak musím říci, že Viši hrál jednoznačně lépe,“ hodnotí Topalov oba nedávné zápasy.

ARONJAN KAZÍ VYHRANÉ POZICE

Levon Aronjan je vynikající a všestranný šachista, jehož hlavní a možná jedinou slabinou je lehkomyšlnost. Tak hodnotí

svého krajana velmistr Vladimir Akopjan. „Levona znám již od roku 1996, kdy jsme spolu hráli v přeboru Arménie. Tehdy mu bylo čtrnáct let, ale již bylo vidět, že je to velice šikovný šachista,“ vzpomíná velmistr Akopjan na začátky hráče, který vyhrál prakticky všechny velké turnaje na světě – a to v klasice, rapidu i Fischerových šachách. „Jeho jedinou slabostí je povrchnost,“ říká velmistr Akopjan a dokládá to tím, že Levon velice často chybuje v již vyhraných pozicích. „Jako šachista to chápu. V určitém momentu ho pozice prostě přestane zajímat, považuje ji za vyhranou a právě v tu chvíli přicházejí hrubky. Pochopitelně že se tohoto nedostatku Levon může zbavit, ale mám dojem, že se o tom prozatím nijak nesnaží.“

Levon Aronjan

NEHODA KORČŇEMU POMOHLA

Viktor Korčňoj

Viktorovi Korčňemu pomohla k dobré fyzické kondici jeho chvilková nepozornost. „Měli jsme v rodině auto – Volhu,“ vzpomíná šachový nestor na rok 1973. „Kdesi na Vasilevském ostrově jsem za volantem přemýšlel o nějaké šachové partii a narazil jsem do přede mnou jedoucího policejního vozu. Řidičák mi tenkrát jako známé osobnosti nesebrali, ale šok, který jsem z nehody utrpěl, byl tak velký, že jsem se rozhodl už více za volant nesesdnout. Od té doby jsem tedy všude chodil pěšky a to mně pomohlo si udržovat svoji kondici,“ uzavírá velmistr Korčňoj své vzpomínky na den, který

podle jeho slov nečekaně pozitivně ovlivnil jeho kariéru.

PONO SE ZATÍM NEŽENÍ

R. Ponomarjov

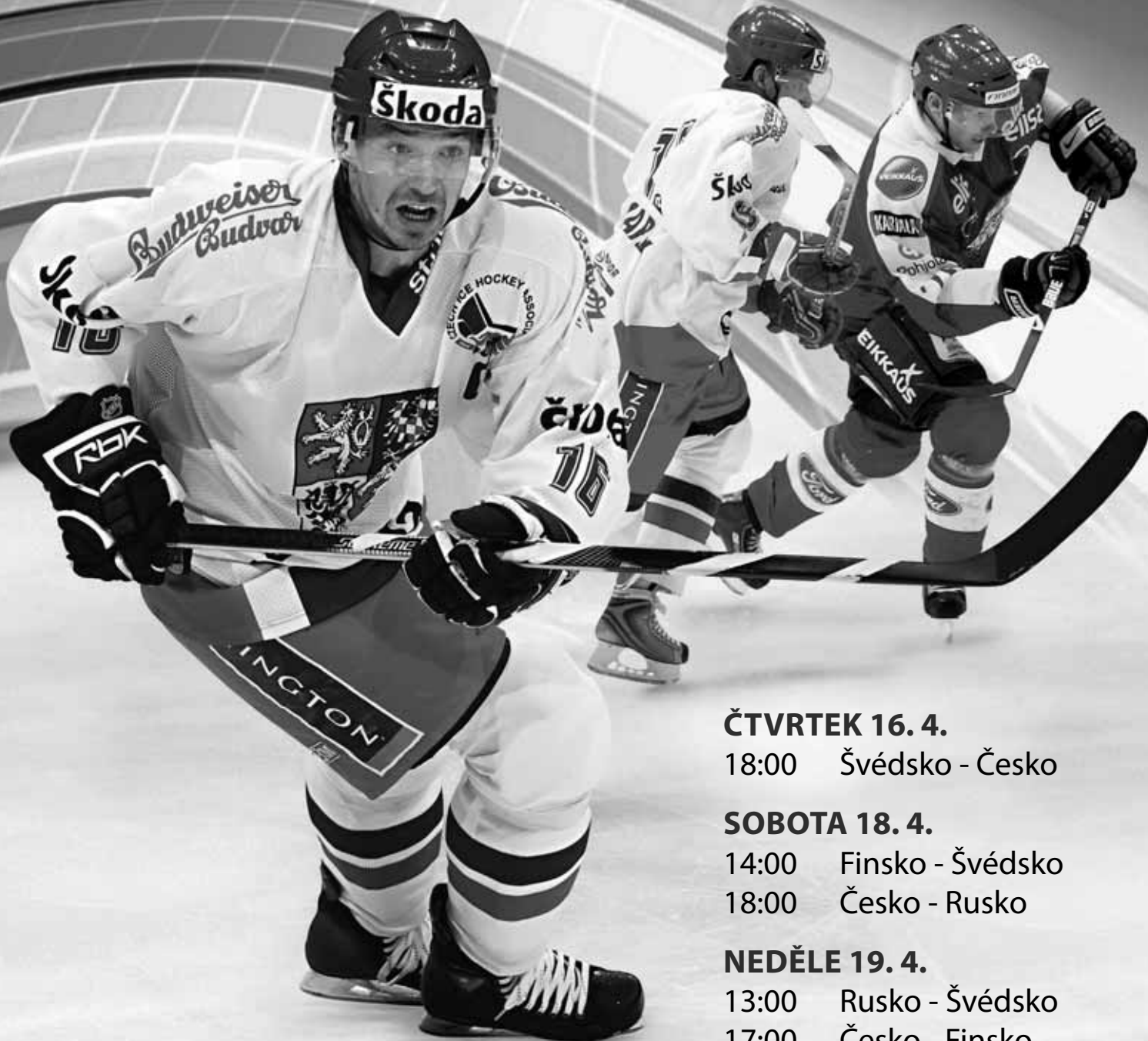
Zvěsti o blížící se svatbě Ruslana Ponomarjova a jeho dvaadvacetileté španělské přítelkyně Inez se podle exministra světa FIDE prozatím nezakládají na pravdě. „Myslíte, že už bych měl?“ ptal se Ruslan redaktora, který si u něho podezření ověřoval. „S Inez jsme o svatbě prozatím nepřemýšleli.“ Ponomarjov uvedl, že se svou přítelkyní, která je studentkou jazyků, mluví převážně anglicky. „Chtěl bych se ten jazyk konečně pořádně naučit. Ale ani španělsky neumím mluvit nijak dobře, a to jsem ve Španělsku velice často. Buď jsem na to líný, nebo na jazyky prostě nemám talent.“

TOPALOVOCI SE TURNAJ KANDIDÁTŮ NELÍBÍ

Velmistr Topalov rozhodně není fanouškem změn, které v probíhajícím cyklu soubojů o světové prvenství provedla FIDE – a to přestože je sám spíše turnajovým hráčem a jeho účast v nově navrženém Turnaji kandidátů byla od počátku zajištěna. „Pro nikoho přece není tajemstvím, že pokud by zápas v Bonnu vyhrál Kramnik, tak by se v pravidlech nic nezměnilo a Anand by musel o právo hrát o titul mistra světa bojovat přes Světový pohár v Chanty-Mansijsku,“ tvrdí bulharský velmistr a poukazuje na to, že po provedené změně nastoupí Vladimir Kramnik pohodlně rovnou do nově zavedeného turnaje. „Nesouhlasím s tím, ale je mi naprosto jasné, že s tím nemohu nic dělat,“ dodal Veselin Topalov.

CZECH
HOCKEY
GAMES

LIBEREC
16.-19.4.2009

ČTVRTEK 16. 4.

18:00 Švédsko - Česko

SOBOTA 18. 4.

14:00 Finsko - Švédsko

18:00 Česko - Rusko

NEDĚLE 19. 4.

13:00 Rusko - Švédsko

17:00 Česko - Finsko

předprodej vstupenek: www.ticketpro.cz • Tipsport Arena | více na www.hokej.cz

*Budweiser
Budvar*

Škoda

VELMISTR S LÁSKOU K PÁRKŮM

pokračování ze strany 1

Zda byl Jefim Bogoljubov nacistou, bolševikem, neomaleným diskutérem či dobromyslným neotesancem, což mu porůznu připisuje historická literatura, nedovedu posoudit. Jedno je ale jisté, Bogoljubov byl skvělým šachistou, s jehož osudem si tvrdě pohrály obě světové války.

Začátek té první jej zastihl jako reprezentanta ruské federace na turnaji v Manheimu. Tam tehdy Rusové vyslali početnou výpravu – v reakci na tehdejší rychlé sbližování s mnohem déle fungující německou šachovou organizací. Mezi ruskými mistry účastníky se turnaje byli kromě Jefima Bogoljubova například Alexandr Aljechin, David Janowsky či Fjodor Bogatyrčuk. „Po předčasném ukončení turnaje a vyhlášení válečného stavu se celá výprava rozhodla uprchnout do Švýcarska, ale ještě než se jim podařilo jejich úmysl provést, byli zadrženi a uvězněni, a když pak byli následně propuštěni, byly již všechny cesty do Švýcarska zablokovány,“ vypráví ve své knize „O čem mlčí figury“ velmistr Jurij Averbach. Ruská výprava v čele s Aljechinem a Bogoljubovem se tedy vydala do Baden-Badenu, kdy bylo soustředěno hodně ruských uprchlíků, ale po cestě byli opět zadrženi a znova uvězněni. „Zatímco se Aljechinovi, Bogatyrčukovi a Rudněvovi podařilo dostat z německého zajetí, byla skupina dalších šesti ruských šachistů včele s Bogoljubovem přepravena do Tribergu a tam byli nuceni setrvat hned několik let.“ A právě prostředím Tribergu se stalo pro jeho další život osudným. Po přívalu ruských emigrantů zde v letech 1914-1916 proběhlo hned několik turnajů, v nichž Jefim Dmitrijevič pětkrát zvítězil. Poté, co se v průběhu války v Tribergu oženil

s místní ženou, zůstal v Německu po zbytek svého života.

Po válce se aktivně zapojuje do znova vzkríšeného šachového života a v roce 1919 vítězí za turnajích v Berlíně, Stockholmu, kde o rok později svůj triumf opakuje a v dalších letech ještě přidává první místa v Kielu, Piešťanech a v roce 1923 dělí první až třetí příčku v Karlových Varech. O rok později se na pozvání sovětské federace vrací do své někdejší vlasti, kde zvítězil ve dvou po sobě následujících přeborech Sovětského svazu. Prostředí tehdejšího nově vzniklého Sovětského svazu jej, tak jako i jeho další zahraniční kolegy-šachisty, mile překvapilo. „I když jsem měl ještě před svým příjezdem do Sovětského svazu zprávy o zdejším vzrůstajícím zájmu o šachy, tak to, s čím jsem se setkal, překonalo všechna očekávání,“ napsal tehdy Jefim Bogoljubov. O tom, že Bogoljubov tehdy rozhodně nebyl pro sovětský režim ideologickým nepřítelem a ani on sám nevnímal režim negativně, svědčí i jeho časté návštěvy v bytě revolucionáře a šachového mistra Iljina-Ženevského, kde se také poprvé setkal se svým budoucím přítelem Hansem Kmochem.

„Bogoljubov byl přátelský muž,“ říká o dvojnásobném kandidátovi na titul mistra světa ve svém článku pro server www.chesscafe.com Hans Kmoch. „Jednoduchý ve svém vyjadřování i ve způsobu humoru. Jednoduchý ve svém optimismu a poněkud nadměrné profesionální pýše. Byl jednoduchý dokonce i ve svých neřestech, zvláště ve své přehnané lásce k jídlu. Jeho oblíbenou delikatesou byly překvapivě párky s bramborovým salátem. Velmi bodrý a velmi dobrosrdečný – ačkoli jeho šprýmy byly někdy až křupanské a nevhodné. V každém případě

byl mnohem přívětivější než jeho krajan Aljechin.“ Po svém druhém a posledním přeboru Sovětského svazu vítězí Bogoljubov poměrně překvapivě také v moskevském mezinárodním turnaji v roce 1925 – před hlavními favority Emanuel Laskerem a Jose Raulem Capablancou a pro tehdejší sovětskou veřejnost se stává hrdinou. Z pravděpodobně největšího turnajového vítězství Jefima Bogoljubova přinášíme partii s mexickým mistrem Carlosem Torrem, který do Moskvy přicestoval na vlastní útraty a údajně zcela bez znalosti místních poměrů. Do listopadové Moskvy přijel bez čepice a kabátu, který mu pak na příkaz tehdejšího komisaře Krylenka pořadatelé na vlastní náklady nechali ušít přímo na míru. Neznalost pojmu „ruská zima“ však neměla na Torreho hru pražádný vliv a před následující partii byl Torre společně s Bogoljubovem a Rubinsteinem v čele turnaje se 6 body z 8 partií.

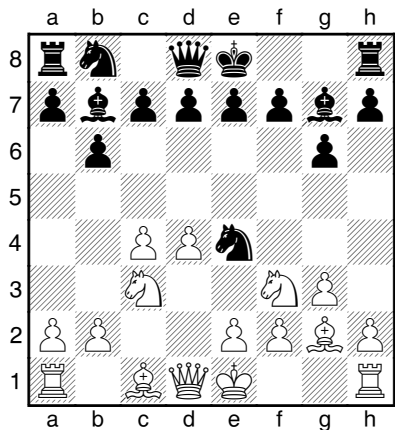
JEFIM BOGOLJUBOV - CARLOS TORRE

Dámská indická obrana [A50]

Moskva 1925

Komentuje: GM Jefim Bogoljubov

1.d4 Jf6 2.Jf3 b6 3.c4 Sb7 4.Jc3 g6 5.g3 Pozornost si zasloužilo také 5.Dc2 s myšlenkou pokračovat tahem e2-e4.
5...Sg7 6.Sg2 Je4

7.Dd3! Vynucuje výměnu, protože na f7-f5 by mohlo následovat h2-h4-h5.

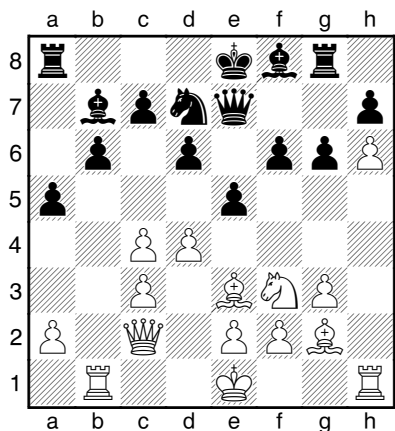
7...Jxc3 8.bxc3 d6 9.h4! Tento tah mající za cíl vytvořit tlak na královském křídle je možný díky tomu, že černému chybí jezdec z g8.

9...Jd7 Slabé by bylo 9...h5, protože pak by se bílý jezdec mohl dostat na silné pole g5.

10.h5 e5! 11.Sg5! f6 Na 11...e4 by přišlo 12.Sxd8 exd3 13.Sg5 dxe2 14.Kxe2 s o něco lepší pozicí bílého. Bílý by ale také mohl pokračovat 12. De3.

12.Sd2 De7 13.h6 Sf8 14.Dc2 Vg8 S hrozbou g6-g5 a Vg8-g6. Ale bílý má proti tomuto záměru dostatečný protijed. Proto měl černý buď nyní, nebo v následujícím tahu udělat dlouhou rošádu, protože nebezpečnost výpadu a2-a4 je ve skutečnosti mnohem menší, než to na první pohled vypadá.

15.Se3 a5 16.Vb1!

16...Vd8 Bílý svým posledním tahem nabídl soupeři kvalitu, kterou si mohl Torre odebrat pomocí 16...exd4 17.cxd4 Se4 18.Db2 Sxb1 19.Dxb1. Pokud by se k tomu ale odhodlal, pak by bílý Sg2 plně

dominoval nad všemi oslabenými bílými poli, a získal by tak přímo kolosální sílu, která by mi kvalitou plně nahradila. Na již zmíněné 16...g5 má bílý lék v podobě 17.Vh2 Vg6 18.Jxe5!

17.Db3 Se4 18.Vd1 g5? Nešlo hrát 18...Df7 pro 19.Jxe5, ale nejlepším tahem pravděpodobně bylo 18...Vh8, i když by to bylo přiznáním vlastní bezmocnosti. Nyní následuje pro černého velmi nepříjemný průlom.

19.c5! d5 Na 19...Vg6 přijde opět 20.Jxe5.

20.cxb6 cxb6 21.dxe5 fxe5 22.Vh5 Vg6 23.Kf1 Jf6? 23...Sxh6! 24.Vxh6 Vxh6 25.Sxg5 Dg7 26.Sxd8 Kxd8 27.Je1! Dg6 (27...Sxg2+ 28.Kxg2 Dg4 29.f3!) 28.f3 a padne důležitý pěšec na d5. Ačkoliv v této variantě se černý může bránit i jinak, vyrovnání nedosáhne.

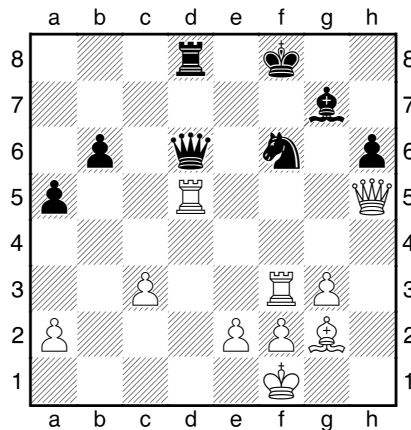
24.Sxg5 Vxg5 25.Vxg5 Sxf3 26.Sxf3 Sxh6 27.Sh5+ Kf8 28.Vf5 Nehledě na zjevnou materiální převahu bílého zůstává partie stále velice napínavou.

28...De6 29.Sg4 Ke7 30.Sh3 Hrozí Vh5.

30...Dd6 Nyní se bílá věž na f5 pevně usadila v soupeřově táboře.

31.Da4! Je4 32.Vd3 Sg7 33.Sg2 Jf6 34.Dh4 De6 35.Vg5 Kf7 36.Vf3 Bílému se nakonec podařilo všechny své figury soustředit k útoku na černého krále.

36...h6 37.Dh5+ Kf8 38.Vxe5 Dd6 39.Vxd5

39...Kg8!! Skvělá léčka!

40.Vfd3! Nyní jsou pro bílého všechna nebezpečí zažehnána. Bílý nemůže hrát 40.Vxd6? pro 40...Vxd6 a černý hrozí matem na d1. Buďto získá dámu a zbude mu figura navíc, nebo za svoji dámu dostane tři figury po 41.Vd3 Vxd3 42.Sd5+ Vxd5.

40...Jxd5 41.Sxd5+ Kh8 42.Se4 Df6 43.Dg6! Kg8 43...Dxg6 44.Vxd8++.

44.Dh7+ 1-0

Bogoljubov byl okamžitě po výhře v turnaji koptován do výkonného výboru všesvazové šachové sekce a stal se vedoucím šachové rubriky v hlavních stranických novinách, v deníku Pravda. I přes tyto počty se ale na konci roku 1926 vrací ke své rodině do Tribergu, odkud na začátku prosince oznamuje sovětské federaci, že se rozhodl vzdát sovětského občanství. „Příčina tohoto kroku rozhodně nebyla politická, ale měla mnohem prozaičtější, materiální charakter,“ píše Jurij Averbach. „V té době byl Bogoljubov přihlášen na tři velké turnaje, které se hrály v New Yorku, Havaně a Meranu. V Itálii však v té době přišel k moci Mussolini, a tak Bogoljubov jako sovětský občan nedostal potřebné vízum.“ Ve svém dopisu Krylenkovi tehdy Jefim Dmitrijevič své důvody vzdání se sovětského pasu detailně zdůvodňoval. „Jako sovětský občan jsem nedostal vízum k cestě na turnaj v Itálii, který pro mě znamenal poslední šanci se ekonomicky udržet,“ píše Bogoljubov tehdejší hlavě sovětského šachu. „Pochopitelně jsem ve své situaci nechtěl žádat o pomoc

Alexandr Aljechin a Jefim Bogoljubov, zápas o titul mistra světa v roce 1934

sovětskou federaci a ani bych ji nemohl přijmout, protože SSSR je zemí velice chudou. Tak či onak jsem byl kvůli svému občanství zbaven možnosti vydělat si prostředky pro udržení své rodiny a ztráta, kterou jsem tím utrpěl, je rovna devíti tisícům rublů. V současné době nemám možnost dostat svým povinnostem dlužníka. Nemohu to již před svoji ženou skrývat a nastal moment, abych splnil slib, který jsem jí dal: začít se starat pouze o svoji rodinu a odhodit stranou všechny překážky, které mi stojí v cestě.“

O Bogoljubovově tehdejší finanční situaci, kterou byla postižena i jeho druhá vášeň, bridž, hovoří také Hans Kmoch: „Bogoljubov měl prakticky vždycky málo peněz, ale na rozdíl od Aljechina byl velice šetrný a vystačil s minimem. Naopak, tvrdě pracoval a drtivou většinu peněz věnoval na podporu své ženy, dvou dcer a tchyně,“ píše Kmoch a dodává, že dalším kardinálním problémem pak byl jeho dům. „Jeho střecha vypadala, jako by trpěla nějakou nevyléčitelnou nemocí, a potřebovala téměř neustále příliv peněz k tomu, aby mohla přežít.“ I po skončených bridžových sedáncích, byl se podle Kmocha hrálo pouze o symbolické částky, zůstával bývalý ruský šampion svým protihráčům, ke kterým patřili například Aljechin, Colle, Maróczy či Vidmar, často dlužen. „Svoje dluhy však nakonec vždy splatil,“ dodává Hans Kmoch.

Sovětské impérium však projevilo pro situaci svého tehdejšího dvojnásobného přeborníka a nedávného hrdiny pramálo pochopení a s okamžitou platností jej zbavilo jak přebornických titulů, tak i členství ve své organizaci. „Zájmy vlastní kapsy a osobního materiálního pohodlí (i když mu nikdo nebránil vrátit se do SSSR a věnovat své výjimečné schopnosti pracujícím masám a vydělávat si tak na své nutné životní potřeby) stojí u Bogoljubova výše než čest a právo nazývat se občanem ve světě prvního dělnického státu,“ stálo v oficiální odpovědi výkonného výboru sovětské federace s tím, že Bogoljubovovy vztahy s buržoazními mistry jsou mnohem pevnější než vztahy s dělnickou třídou a organizacemi v Sovětském svazu.

Po své definitivní emigraci do Německa vítězí Bogoljubov na turnaji v Berlíně, vyhrává dva zápasy s budoucím světovým šampionem Maxem Euwem a v roce 1929 nastupuje ke svému prvnímu zápasu o titul mistra světa proti Alexandru Aljechinovi. Hříčkou osudu se tak o světový šachový primát utkali dva Rusové, z nichž jeden hájil barvy Francie a druhý Německa. Bogoljubov svému soupeři podlehl a stejně se mu vedlo i v jejich druhém duelu v roce 1934. „Když hrál své zápasy s Aljechinem, bylo to již v období, kdy se jeho šachová síla začala vytrácet,“ píše Hans Kmoch o pozadí obou velkých

Šachový magazín

www.sachinfo.cz
SACHinfo

8x ročně potěšení pro každého šachového fanouška!

- rozhovory
- teorie
- problémový šach
- korespondenční šach
- komentované partie z nejdůležitějších světových i domácí akcí
- Koncovky
- Hádání tahů
- soutěžní křížovka
- Co-kdy-kde
- a další...
- V každém čísle barevná příloha
- pevná vazba
- minimálně 100 stran

Roční předplatné 580 Kč

VYDÁVÁ:

ŠACHinfo

Ing. Břetislav Modr

pošt. přihr. 3

150 21 Praha 5

info@sachinfo.cz

www.sachinfo.cz

ŠACHOVÝ TÝDENÍK

**CHCETE DOSTÁVAT
ŠACHOVÝ TÝDENÍK
KAŽDÝ ČTVRTEK
ZDARMA DO SVÉ
E-MAILOVÉ SCHRÁNKY?**

**STAČÍ SE
ZAREGISTROVAT NA
www.praguechess.cz**

**VYDÁVÁ OBČANSKÉ SDRUŽENÍ
PRAŽSKÁ ŠACHOVÁ SPOLEČNOST**

předválečných zápasů. „Ale ani v dobách své největší slávy nedosahoval Bogoljubov Aljechinovy síly a jeho hlavní chybou a tragédií bylo to, že si to nikdy nedovedl přiznat. V roce 1934 přišel s tím, že jej Aljechin hypnotizuje a odehrál několik partií v černých brýlích. Pak zase usoudil, že rozdíl mezi ním a Aljechinem spočívá v nápojích, které jeho soupeř při partiích pije.“

Přes porážky v obou zápasech patřil Jefim Bogoljubov stále do nejužší světové špičky. V roce 1931 reprezentoval Německo na šachové olympiádě v Praze a za svých devět výher, jednu porážku a sedm remíz získal individuální stříbrnou medaili. Společně s Nimcovičem byl druhý za Aljechinem v San Remu 1930 a o druhé místo se dělil ve stejném roce také ve Stockholmu. Následují ještě další turnajová vítězství, ale úspěchy někdejší hvězdy šachového nebe neustále slábnou. „Ačkoli byl již ve věku blízkém padesátce a dobře věděl, že již není déle schopen čelit tlaku nastupující generace šachistů, stále hrál na turnajích, a snažil se tak zabezpečit svoji rodinu, na které mu vždy velice záleželo. Do této doby také spadá etapa jeho sympatií k v jeho nové vlasti právě se rodícímu nacismu, ale není cílem tohoto článku ji rozebírat. Nevěřím příliš tomu, že byl Bogoljubov zarytým zastáncem režimu ztělesněného Adolfem Hitlerem. Spíše mám dojem, že si nad ním uvnitř zachovával stejný, snad i naivní nadhled, jako měl před dvaceti lety nad nově vzniklým sovětským zřízením, a jeho navenek projevované sympatie měly opět za cíl pouze chránit jeho nejbližší a vytvořit jim co nejlepší podmínky pro kvalitní život... Bogoljubovova rodina byla prostě výjimečná a já vždy velice dobře chápal, proč pro ně Jefim tak tvrdě pracuje,“ říká Hans Kmoch, na něhož setkání s Bogoljubovovými na již zmíněném turnaji v San Remu 1930 velice zapůsobilo.

Šachy hrál Bogoljubov i za druhé světové války. Podlehł v zápasu Maxi Euwemu v Krefeldu 1941, zremizoval krátký mač

s Aljechinem v roce 1943 hraný ve Varšavě a vyhrál zápolení v Berlíně 1940, Krakově 1940 a Radomí 1944. Po skončení války žil nadále v západní části Německa a připsal si ještě další vítězství na turnajích v Lüneburgu, Kasselu, Bad Pyrmontu, Oldenburgu a Saarbrücken. V roce 1951 mu byl Světovou šachovou federací (FIDE) udělen titul velmistra a o rok později sehrál velmistr Bogoljubov svůj poslední turnaj v Bělehradu, v jehož průběhu již trpěl citelnými zdravotními potížemi. „Jeden mladý jugoslávský lékař, který byl přítomen Bogoljubovovu poslednímu turnaji, mi později v New Yorku říkal, že Jefim Dmitrijevič byl již v průběhu turnaje smrtelně nemocen rakovinou jater,“ vypráví o poslední pokloně velkého mistra Hans Kmoch a dodává: „Pokud to byla pravda, pak jej potkal stejný osud jako jeho slavného krajana Michaila Čigorina, který s pokročilou rakovinou odehrál v roce 1907 turnaj v Karlových Varech a pak na začátku roku 1908 zemřel.“ Pravdou je, že krátce po skončení turnaje v Bělehradu se již jeho nemoc projevila naplno a 18. června 1952 Jefim Dmitrijevič Bogoljubov umírá v Tribegru, kam jej před téměř čtyřiceti lety zaval první ze světových válečných konfliktů dvacátého století.

Václav Pech

ZVÍTĚZIL TOMSK, URAL AŽ TŘETÍ

pokračování ze strany 1

Polytechnik zvítězil před zálohou saratovského Ekonomistu a celkem Jurgy, který na první šachovnici vedl bývalý mistr světa FIDE Alexandr Chalifman (2610). „Všechno to začalo tím, že byl změněn status turnaje z mistrovství Ruska družstev na Klubový pohár,“ píše ve svém článku pro server www.sportsdaily.ru žurnalista Alexandr Kentler a dále říká, že i když se v původní anketě vyhlášené časopisem 64 většina zúčastněných celků vyjádřila, že tato změna nebude mít na úroveň turnaje vliv, skutečnost byla jiná. „Například ze dvanácti družstev, které se měla účastnit Vyšší ligy, dorazilo kromě domácích celků pouze osm. Nemohlo se například stát, že snížení ‚ranku‘ turnaje z mistrovství na pohár pro některá družstva znamenalo také utažení sponzorských kohoutků?“ Pravdou je, že svůj glanc v letošním roce částečně ztratila i prestižní Premier League. Při pohledu na sestavy letošního a loňského ročníku je to více než zřetelné. Například v celku Uralu, byť si i tak pro letošek udržel průměr ratingů základní sestavy nad 2700 body, oproti loňsku chyběli velmistři Radžabov, Kamsky a Akopjan, vítězný Tomsk přišel o Alexandra Morozeviče a Sergeje Karjakina. „Nehledě na tato jména ve vítězných celcích se vytratili také velmistři Mamedjarov, Ponomarjov, Gašimov, Sutovsky, Kobalija a zvláštní kapitolou jsou také

Anatolij Karpov a Viktor Korčnoj, jejichž celek Jižní Ural loni z nejvyšší soutěže sestoupil, ale letos se neobjevuje ani mezi účastníky druhé ligy,“ komentuje pořídle sestavy právě skončené pohárové soutěže ruský novinář.

Tomsk však prořídlou soutěž vyhrál naprosto zaslouženě. Jeho hráčům se jako jediným podařilo zvítězit hned v pěti ze sedmi odehraných zápasů, zatímco jeho nejbližší konkurenti vyšli vítězně pouze ve třech duelech. Svou roli v konečném účtování jistě hrají pouhé dvě prohrané partie z dvaadvacítiky odehraných. Sestava Dimtrij Jakovenko (2753), Artjom Timofejev (2677), Ernesto Inarkijev (2676), Vladislav Tkáčijev (2657), Faruch Amonatov (2648) a Denis Chismatulín (2601) sice neměla jasně tahouna, ale její vyrovnanost a neprůstřelnost tentokrát na zisk poháru stačila.

Zcela jinak tomu bylo u stříbrného celku reprezentujícího moskevskou oblast. Moskvané měli ve svém středu famózního italského mladíka Fabiana Caruanu (2649), který ze šesti odehraných partií pět vyhrál. Velmistru Caruanovi navíc ještě zdařile sekundoval se 4 body z 5 partií velmistr Boris Gračev (2652). Připočítáme-li k tomu tradičně velice solidní výkon lídra sestavy Borise Gelfanda (2733), je úspěch Moskvánů zasloužený a favorizovaný a nakonec bronzový Ural tentokrát na vyšší umístění prostě neměl.

GM Alexej Širov

„Pochopitelně že za neúspěch Uralu mohla z velké části špatná forma na 1. šachovnici hrajícího Alexandra Griščuka,“ hodnotí konečný výsledek Alexandr Kentler. Také zmiňuje epidemii nerozhodných zápasů s celky skutečně rozdílné výkonnosti, která favorizovaný celek postihla v prvních pěti kolech. „Dvě vítězství na konci turnaje pak ale Ural jen taktak nedostala až na stříbrný stupínek.“ Nejlepší výsledek z družstva měl nakonec velmistr Alexej Širov, který díky dvěma úspěšným obětním kombinacím na poli h6 získal v 7 kolech 5 bodů. Jednou z jeho obětí byl jeden z v Soči se viditelně trápících Číňanů – velmistr Wang Hao.

ALEXEJ ŠIROV (2745) - WANG HAO (2696)

Sicilská obrana [B97]

Soči 2009

1.e4 c5 2.Jf3 d6 3.d4 cxd4 4.Jxd4 Jf6 5.Jc3 a6 6.Sg5 Milé osvěžení v době povinných antisicilských systémů spojených s tahy Se3, f2-f3, Dd2, 0-0-0 a g2-g4.

6...e6 7.f4 Db6 8.Dd2 Dxb2 „Zlodějská“ varianta Najdorfovy sicilské vždy platila za balancování na hraně propasti a i v dobách před nástupem šachových programů patřila k těm nejpropracovanějším variantám (a to nejen v sicilské obraně). Hvězdou výzkumu této varianty byl dnešní mládeží

Konečné pořadí – ženy

	průměrný rating	počet bodů
1. Spartak Vidnoje	(2510)	11
2. AVS Krasnoturinsk	(2486)	11
3. Ekonomist Saratov	(2439)	10
4. Petrohrad	(2432)	9
5. Afğanvet PetroDom	(2380)	6
6. ShS Moskva	(2425)	5
7. Ekonomist Saratov-2	(2360)	4
8. M.Čigorin Petrohrad	(2300)	0

Konečné pořadí – muži

	průměrný rating	počet bodů
1. Tomsk-400	(2685)	11
2. ShS Moskva	(2672)	9
3. Ural	(2701)	9
4. Ekonomist Saratov	(2699)	9
5. SpB Petrohrad	(2684)	8
6. TPS Saransk	(2645)	6
7. Eurasia-Logistic	(2566)	4
8. M.Čigorin Petrohrad	(2459)	0

NOVÁ KNIHA TICHÝ MAT

ŠACHY V KRESLENÉM HUMORU

61 KRESLENÝCH VTIPŮ
OD 30 AUTORŮ

CENA:

195 Kč + POŠTOVNÉ

OBJEDNÁVKY:

PAVEL.MATOCHA@GMAIL.COM

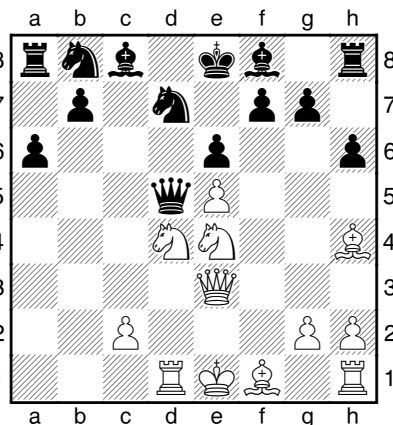

GM Wang Hao

již asi zcela neznámý sovětský mistr Lepeškin, jehož propracované analýzy často přiváděly zastánce krádeže bílého pěšce na pokraj zoufalství. Ale nakonec se černí i z té největší „analytické bomby“ vzpomatovali, a tak je věčný spor „materialistů“ s vyznavací důležitosti času v šachové partii k vidění i v současnosti. Čínskému velmistrovovi však v této partii varianta úspěch nepřinese. Obecně může být rozhodnutí „pustit Širova z řetězu“ srovnatelné s rizikem dnes tolik populárních adrenalinových sportů...

9.Vb1 Da3 10.e5 Snaha o okamžitě otevření centra je při nevyvinutých černých figurách zcela logickým počinem. Prostorová převaha dává navíc bílý figurám dostatečné možnosti k pohybu.

10...dxe5 11.fxg5 Jfd7 12.Je4 h6 13.Sh4 Dxa2 14.Vd1 Dd5 15.De3

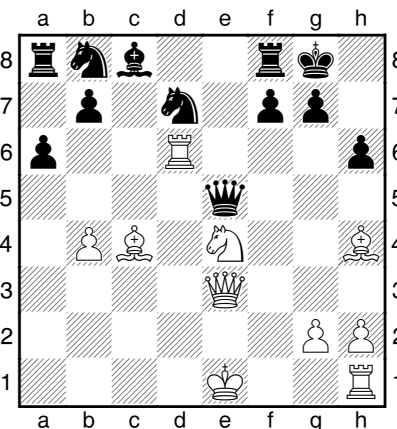

15...Sc5 Alexej Širov má bílými figurami dostatečnou a nutno přiznat, že i dostatečně úspěšnou

praxi s pokračováním 15...Dxe5 16.Se2 Sc5 17.Sg3 Sxd4 18.Vxd4 Da5+ 19.Vd2 0-0 20.Sd6 Ve8 (hůře se Alexejovu soupeři vedlo po 20...Jc6?! Velmistr Širov nejprve pohrdl kvalitou a po 21.0-0 f5 22.Sxf8 Jxf8 23.Jd6 b5 24.Sf3 získal citelnou výhodu, kterou po několika tazích proměnil v zisk celého bodu, viz Širov, A. (2715)-Gulijev, N. (2545), Calatrava 2007) 21.0-0 f5 22.Dg3!?

s nejasnou hrou podle duelu Širov, A. (2720) - Ftáčnik, L. (2582), který skončil po 59 tazích smírem. **16.Jxe6** Na loňském letním festivalu v Pardubicích byla tato varianta sicilské díky velmistru Zacharcovi k vidění poměrně často. V jedné z partií pokračoval bílý 16.Se2, ale po 16...0-0 17.Jf6+ gxf6 18.Dxh6 Dxg2 černý útok bílého nakonec odrazil, viz Schneider, I. (2468)-Zacharcov, V. (2556), Pardubice 2008. **16...Sb4+ 17.c3 Dxe6 18.cxb4 0-0 19.Vd6** A ještě jednou a opět vítězně velmistr Zacharcov a jeho tažení letními Pardubicemi. Na 19.Se2 Jc6 20.0-0 Dxe5 21.Sg3 De6 22.Vd6 De7 23.Vxc6 bxc6 reagoval bílý v nejasné pozici tahem 24.Jf6+ a černý se opět vítězně ubránil, viz Nabaty, T. (2431) - Zacharcov, V. (2556), Pardubice 2008.

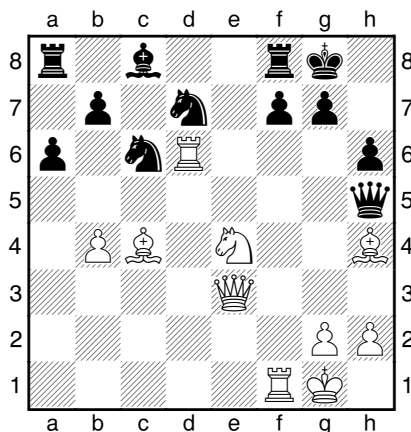
19...Dxe5 20.Sc4

20...Jc6 Komentovat partii tohoto typu je poměrně složité, pokud by měl komentátor někde vynést soud o tom, kde to vlastně ten černý prohrál. Vše, co se doposud stalo a ještě stane, je vlastně již obeháno a vede, jak se zdá, k prohře, nebo v lepším případě špatné pozici černého. Je tedy na čase považovat brání pěšce b2 za špatné?

Inu, nevím.... Lépe nedopadne černý pravděpodobně ani po 20... Dh5. Vel mistr Širov by mohl v analogii s partií pokračovat 21.Df4 Jc6 (prohrává 21...Je5? pro tématické 22.Vxh6!! Dxh6 23.Jf6+-) 22.0-0 (zde, při kontrole pole f6 černým jezdcem, již pochopitelně nelze 22.Vxh6?? pro 22...Dxh6 23.Jf6+ Jxf6 a černý může jásat) 22...a5 23.Jg3 De5 24.Sxf7+ vypadá pro bílého dostatečně příteľně.

21.0-0 Dh5

22.Df4 Opět má komentátor problémy s tím, jaký znak za první nový tah v partii postavit. Vzhledem k tomu, že partie za dva tahy skončí, slušel by dámskému tahu vykřičník. Jenomže... Celá pozice se již hrála v partii mezi velmistry Sjugiromem a Brodskym v loňském roce v Petrohradu. A tam udělal bílý se svým soupeřem krátký proces po 22.Sf6 Jxf6 23.Jxf6+ gxf6 24.Vxf6 Je5 (lepší,

ale pravděpodobně také nedosta-
tečné je 24...Sf5 pro 25.Dg3+ Dg5
26.Vg6+ Sxg6 27.Vxg6+- Kh7
28.Vxg5 hxg5 29.Sd3+ a černý král
by neměl bezbolestně vyklíčkovat)
25.Vxh6 Jxc4 26.De7 a černý se
vzdal. Širovova novinka není zřej-
mě nijak lepší než Sjugirovovo Sf6.
Na druhé straně je vidět, že ani je-
den ze soupeřů nebyl k partii nijak
detailně připraven a záhadou je
mi zejména to, co měl na vel mistr
Wang Hao při volbě této varianty
na mysli...

22...Jde5?? Pochopitelná snaha
o dokončení vývinu je zde ovšem
chybou, která okamžitě prohrává.
Budiž ovšem čínskému velmistro-
vi předán dík šachových fanoušků
za to, že svému soupeři umožnil
hezkou odpověď. Správné bylo jít
na centrální pole tím druhým ze
dvojice černých jezdců. Pokračo-
vání 22...Jce5 23.Sb3 Dg4 24.Dxg4
Jxg4 25.Se7 sice černého stojí kva-
litu, ale přímo neprohrává.

23.Vxh6!! Na 23...Dxh6 vyhraje
bílý pomocí 24.Jf6+ Kh8 25.Sg5+-
1-0

Těsně za medailovými stupínky,
nicméně stále na postupových mís-
tech zůstaly celky Saratova a Petro-
hradu, v jehož sestavě odehrál celý
turnaj na 2. šachovnici za vedoucím
Petrem Svidlerem vel mistr Sergej
Movsesjan. Saratovu se příliš nepo-
dařila strategie s obětováním první

šachovnice, a to zejména kvůli ne-
přesvědčivé formě Číňana Ni Hua
(2724), který měl na čtvrté desce
vraždít, ale nakonec proti ratingem
značně slabším soupeřům nabral
pouhých padesát procent bodů.

Konečně pořadí ženské části rus-
kého poháru připomínalo pořadí
z loňska, když se o první čtyři
příčky podělily stejné týmy. Hlavní
změnou oproti výsledkům z roku
2008 byl pokles petrohradských ša-
chistek hrajících loni pod hlavičkou
Finek z první na čtvrtou příčku.
Hráčkám tradiční ruské šachové
bašty citelně chyběla jejich nejlepší
hráčka Jekaterina Korbutová, kte-
rá v letošním roce většinu velkých
akcí vynechává a ani čtyři body ze
šesti partií Anastazie Bondarukové
nemohly dostat obhájkyně titulu na
stupně vítězů. Tam skončily favori-
zované celky Spartaku Vidnoje ve
hvězdné sestavě s exmistryni světa
Antoanetou Stefanovovou (2549)
a dvěma mistryněmi Evropy Tatia-
nou Kosincevovou (2522) a Katery-
nou Lahnovou (2478), Naděždou
Kosincevovou (2491) a Jevgenijí
Ovodovou (2440). Obdivuhodný je
zejména výkon obou mistryň Evro-
py, když Tatiana Kosincevová ztra-
tila v sedmi partiích jen dvě půlky
a ukrajinská hvězda a čerstvá novo-
manželka Kateryna Lahnová si ze
7 partií připsala 5 bodů.

Václav Pech

BORIS GELFAND:

DESET POZORUHODNÝCH PARTIÍ

vydala Pražská šachová společnost, Praha 2006

Knihu deseti podrobně komentovaných partií izraelsko-
běloruského šachisty Borise Gelfanda, doplněnou o krásný
portrét tohoto hráče od velmistra Lubomíra Kaválka, si můžete
objednat na dobírku na adrese:

PRAZSKA.SACHOVA@GMAIL.COM

Cena: 148 Kč plus poštovné

J A N S T A
K O S T K A
— & —
S P O L .

Advokátní kancelář Jansta, Kostka & spol.
svým klientům garantuje nejvyšší odbornou a profesionální úroveň
poskytovaných právních služeb.

Advokátní kancelář Jansta, Kostka & spol. patří mezi přední renomované advokátní kanceláře působící na českém advokátním trhu, která poskytuje svým klientům právní služby ve všech oblastech českého práva a práva Evropské unie, přičemž se zejména specializuje na oblast práva obchodních společností, práva veřejnoprávního sektoru a veřejných zakázek, práva nemovitostí, smluvní agendy, arbitráže, soudních sporů a vymáhání pohledávek.

Advokátní kancelář Jansta, Kostka & spol., Těšnov 1059/1, 110 00 Praha 1, Česká republika
tel.: (+420) 221 875 402-9 • fax: (+420) 221 875 401 • kancelar@jansta-kostka.cz • www.jansta-kostka.cz

KALENDÁRIUM

15.-23. 4. 2009

Poruba. **Turnaj šachových veteránů** 2009. Šachisté narození v roce 1949 a starší, šachistky ročník 1959 a starší. Švýcarský systém na 9 kol tempem 90 minut na 30 tahů, pak 1 hodina do konce partie.

Jan Sudolský

Tel.: 731 901 976

sachy.vokd@seznam.cz

18. 4. 2009

Teplice. **Grand Prix** jednotlivců mládeže Ústeckého kraje. 7 kol švýcarským systémem, 2 x 25 minut na partii.

Vladimír Hadraba

v.hadraba@volny.cz

19. 4. 1969

Susan Polgárová

Čtyřicátiny oslaví americká velmistryně maďarského původu, zanícená propagátorka šachu v USA **Susan (Zsuzsa) Polgárová**.

23. 4. 2009

Den, kdy byla Caissa k šachovým fanouškům velice štědrá. Narodili se Karel Hromádka (1887), Jorge Pelikan (1906), Anthony Miles (1955), Pia Cramlingová (1963), Lembit Oll (1966) a současná ženská mistryně světa Alexandra Kostenjuková (1984).

24. 4. 2009

Advokát Chess Open Bratislava. Šachový turnaj pro advokáty, prokurátory, soudce, notáře, exekutory, advokátní koncipienty, čekatele, studenty právnických fakult a jiná právnická povolání. Švýcarský systém, 9 kol, 2 x 15 minut.

Edita Tyrolerová

Tel.: 02-529 615 56

tyrolerova@sak.sk

25. 4. 2009

Zásmuky Open III aneb O Anandovu dobrotu. Švýcarský systém, 9 kol, 2 x 20 minut na partii.

Daniel Forman

Tel. 777 334 006

Dandy42@seznam.cz

www.kostelec.estranky.cz

25. 4. 2009

Vrané nad Vltavou. **Zvolský rapid** Šachy.Biz. Švýcarský systém, předpokládané hrací tempo 2 x 20 minut, 9 kol.

zvole@sachy.biz

25. 4. 2009

Třinec. **Bleskový turnaj dvojic**. Startují dvojice hráčů systémem Davis Cup bez čtyřhry. Hodnocení olympijské. Tempo hry 2 x 5 minut na partii, celkem 9 kol (každý hráč sehraje 18 partií).

Olga Sikorová

Tel.: 605 418 740

olsick@centrum.cz

27. 4. 1949

G. Timoščenko

Šedesáti let se dožívá z české i slovenské Extraligy dobře známý velmistr **Gennadij Timoščenko**.

30. 4.-3. 5. 2009

Open Znojmo 2009. Součást IX. ročníku seriálu mezinárodních šachových festivalů Czech Tour 2009/2010. 30. 4. otevřený turnaj mládeže do 10, 12, 14 a 16 let, 30. 4.-3. 5. open FIDE (7 kol), 1. 5. Otevřený přebor Jihomoravského

šachového svazu v rapid šachu jednotlivců, 2. 5. Znojemská královnička - rapid pro dívky do 14 let, 2. 5. večerní bleskový turnaj jednotlivců, 2.- 3. 5. Znojemská královna - otevřený MČR žen v rapid šachu.

Ave-Kontakt

Tel.: 466 535 200, 608 203 007

j.mazuch@avekont.cz

www.czechtour.net/cz/open-znojmo/

1. 5. 2009

Říčany. **Open Star Development Corporation**. Přebor Stredočeského kraje jednotlivců v bleskovém šachu. Švýcarský systém na 17 kol, tempo hry pět minut na partii pro každého hráče.

Radoslav Doležal

Tel.: 732 629 416,

r.dolezal@gmail.com

sachyricany.ic.cz

1.-10. 5. 2009

Ostrava. 16. ročník festivalu **Ostravský koník**. FIDE open, uzavřený velmistrovský turnaj, turnaj v rapid šachu a další doprovodné akce.

Marek Jelínek

Tel.: 603 525 566

marek@ostravskykonik.cz

www.ostravskykonik.cz

1.-9. 5. 2009

Open Havlíčkův brod 2009. Otevřený mistrovský turnaj se zápočtem na FIDE ELO, hraný současně jako krajský přebor. Švýcarský systém na 9 kol, 2 hodiny/partii + 30 s za každý tah. Současně probíhá velká cena Havlíčkova Brodu mládeže do 16 let v rapid šachu. Open, švýcarský systém na 7 kol, 20 minut na partii.

Václav Paulík

Tel.: 728982327, 569421044

vaclav.paulik@tiscali.cz

Šachový týdeník

vydavatel: občanské sdružení Pražská šachová společnost, Sudoměřská 8, Praha 3 • prazska.sachova@gmail.com

šéfredaktor: Pavel Matocha (tel: 603 861 533, e-mail: pavel.matocha@gmail.com)

výkonný redaktor: Václav Pech (tel: 777 275 621, e-mail: vasek.pech@gmail.com)

sazba a grafická úprava: Jan Reich (e-mail: honza.reich@gmail.com)

editor čísla: Pavel Houser • jazykový korektor: Jan Mácha